

Møtedato: 14. desember 2016
Arkivnr.:

Saksbeh/tlf:
Hansen/Falch/Amundsen

Sted/Dato:
Bodø, 2.12.2016

Styresak 148-2016 Budsjett 2017 Helse Nord RHF, oppfølging av styresak 115-2016

Formål

Styret i Helse Nord RHF behandlet *styresak 115-2016 Budsjett 2017 Helse Nord RHF* i styremøte 26. oktober 2016. Styret godkjente foreløpig det fremlagte forslaget til budsjett 2017 for Helse Nord RHF og fattet følgende vedtak i punkt 2: *Styret ber adm. direktør om å komme tilbake med en ny styresak i styremøte i desember 2016 som viser den overordnede utviklingen på bemanning og kostnadsstrukturen på de ulike områdene og omstillingskravet i Helse Nord RHF.*

Denne styresaken er således en oppfølging av styrets vedtak i punkt 2 i styresak 115-2016. I saksfremlegget vises visert utviklingen fra 2012 frem til budsjett 2017.

Etter at budsjettet ble behandlet i oktober 2016, har Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) lagt frem tilleggsproposisjon som øker basisrammen til helseregionene. I denne saken fremmes det forslag til disponering av de økte inntektene.

Det bevilges midler til to prosjekter for 2017 fra adm. direktørs disposisjonskonto.

Saken avklarer og presiserer rammebetingelser for RHF-et og legger premisser for rullering av plan til neste år.

Beslutningsgrunnlag

Utvikling bemanning Helse Nord RHF 2012-2017

Fra budsjett 2012 (jf. *styresak 119-2011 Budsjett 2012 Helse Nord RHF*, styremøte 26. oktober 2011) til forslag til budsjett 2017 (jf. *styresak 115-2016*) er det en økning i antall ansatte med 22,8 årsverk, jf. tabell under. De viktigste endringene kom i 2015 med beslutning om å styrke områder innenfor kvalitet, forskning og innkjøp, jf. *styresak 117-2014 Budsjett 2015 Helse Nord RHF* (styremøte 29. oktober 2014).

Fagavdelingen ble besluttet delt opp, og *avdeling for Kvalitet og forskning* ble opprettet og har i løpet av perioden en netto økning med 6,7 årsverk.

Eieravdelingen har en økning på 7,2 årsverk. I hovedsak er dette stillinger som er knyttet til styrking av innkjøpsområdet, samt ett årsverk til HR/kompetanseutvikling.

SKDE har økt med 7,2 årsverk for å styrke arbeidet med nasjonale kvalitetsregister, indikatoroppdrag og Helseatlas.

FIKS¹-prosjektet er i avslutningsfasen og vil overleveres til drift innen 1. april 2017. Det vil medføre en utfasing av ca. 24 stillinger. Parallelt med dette etableres *Fase 2 arena/kurve* fra 1. januar 2017 som egen seksjon i eieravdelingen, foreløpig planlagt med ca. ti årsverk.

Helse Nord IKT etableres som eget helseforetak fra 2017, jf. styresak 139-2016 *Stiftelse av Helse Nord IKT HF - endring av antall helseforetak i regionen, jf. helseforetaksloven § 30 og valg av styret 2017-2019, jf. helseforetaksloven § 21* (styremøte 23. november 2016). Enheten har hatt en sterk bemanningsøkning siden 2012, hovedsakelig som følge av leveranser til FIKS-prosjektet, forberedelser for idriftsetting av ny plattform, og øvrige investeringer innenfor infrastruktur. I løpet av perioden 2013–2016 er det gjennomført investeringer for 515 mill. kroner innenfor området. Se også egen styresak for budsjett for Helse Nord IKT HF.

Avdeling	Budsjett 17	Snitt 12	Endring 12-17
Fagavdelingen	12,0	14,9	-3,0
Kvalitets- og forskningsavdelingen	9,6		9,6
Eieravdelingen	28,0	20,8	7,2
Kommunikasjon	4,0	3,7	0,3
Stab AD	5,6	5,2	0,4
Administrasjonsavdelingen	8,0	6,1	1,9
Internrevisjon	3,0	2,4	0,7
SKDE	20,5	13,3	7,2
Fase 2 arena/elektronisk kurve	13,0		13,0
FIKS		14,4	-14,4
Sum eks HNIKT	103,7	80,9	22,8
Helse Nord IKT	280,0	199,0	81,0

Realendring 2012-2017

Driftsbudsjettet for Helse Nord RHF har økt reelt med 92,7 mill. kroner fra vedtatt budsjett 2012 til forslag til budsjett 2017.

Helse Nord RHF's budsjett er en blanding av administrasjon, prosjekter og tjenestekjøp. Tabellen nedenfor viser utviklingen innenfor de ulike områdene.

¹ Felles innføring kliniske systemer

	Vedtatt budsjett 2012	Vedtatt budsjett 2012 i 2017 kr 2012	Forslag 2017	Realendring 2012-2017
Styret	3 377	3 907	3 380	-527
Internrevisjon	3 502	4 052	3 922	-130
Brukerutvalg	5 100	5 901	5 573	-328
Tillitsvalgte	4 733	5 476	5 920	444
Adm RHF	72 468	83 845	90 186	6 341
SKDE	41 682	48 226	46 540	-1 686
Prosjekter RHF*)	74 744	86 479	46 581	-39 898
Tjenestekjøp RHF*)	1 096 373	1 268 504	1 396 978	128 474
Sum	1 301 979	1 506 390	1 599 080	92 690

*) Justeringer mellom prosjekter og tjenestekjøp for at tall skal være sammenlignbare.

Det er en nedgang i budsjetttrammene for henholdsvis styret, internrevisjon og Regionalt brukerutvalg som følge av innføringen av mva-refusjon.

Økningen i budsjett for administrasjon i RHF-et ses i sammenheng med økning av antall ansatte i forbindelse med styrkingen av områdene innenfor kvalitet, forskning og innkjøp.

Nedgang i budsjetttrammen for SKDE ses i sammenheng med innføringen av mva-refusjonsordning og at de øremerkede tilskudd fra Helse og omsorgsdepartementet (HOD) ikke er prisjustert de siste årene.

Nedgang i prosjektporteføljen gjelder hovedsakelig at adm. direktørs disposisjonskonto er redusert med ca. 14 mill. kroner og at det for 2012 var budsjettet med 16,5 mill. kroner til samhandlingsreformen.

Økningen i kostnader til tjeneste kjøp skyldes i hovedsak tre forhold:

- Luftambulansetjenesten
- Pasientskadeerstatning
- Økt kjøp av helsetjenester fra private

Omstillingsutfordringer Helse Nord RHF

Som følge av strammere rammebetingelser enn forutsatt er deler av svikten løst gjennom reduksjon i RHF-budsjettet.

I henhold til plan 2017-2020 er det trukket inn 24,5 mill. kroner i prosjektmidler m. m. knyttet til avsluttede prosjekter.

RHF-administrasjonen er pålagt et effektiviseringskrav på 1,0 mill. kroner. Dette kravet er innarbeidet i budsjettet.

Estimert kostnad til pasientskadeerstatning er redusert med rundt 35 mill. kroner i forhold til budsjett 2016. Budsjettet beløp for 2017 er på linje med prognosen for 2016. Denne endringen, og noen mindre justeringer av enkeltprosjekt har gjort det

mulig å skjerme helseforetakene fra svikten i rammebetingelsene sammenliknet med langsiktig plan.

Det er fortsatt noen punkter som det er knyttet usikkerhet til, hvor resultatet både kan bli en besparelse og en merkostnad. De viktigste forholdene er:

- *Pasientskade*: Budsjett er i samsvar med siste estimat fra Norsk Pasientskadeforsikring. Erfaringene er at faktisk kostnad kan avvike betydelig fra estimatet.
- Ikke alle *felleseide selskaper* har fått fastsatt budsjett for 2017, noen endringer kan komme.
- *Rentene* er i ferd med å endre seg. Helse Nord posisjonerer seg for renteoppgang.

Det er ingen uløste omstillingsutfordringer i RHF-budsjettet slik det foreslås.

Etter styrets vedtak i styresak 115-2016 var det planlagt med et overskudd på 215 mill. kroner i RHF-et, herunder en sentral reserve på 20,0 mill. kroner (styrets disposisjon).

Konsekvenser av endringer i statsbudsjettet 2017.

Etter at statsbudsjettet ble lagt frem, har HOD to ganger avdekket feil i grunnlaget for uttrekk av inntekter i basisrammen som følge av innføring av mva-refusjonsordningen.

Ved fremleggelsen av forslag til statsbudsjett ble det klart at det estimerte beløpet på mva-refusjonen fra Helse Vest var feil. Det skulle være 137,2 mill. kroner høyere. HOD gjorde det klart at de ville trekke ut beløpet fra basisrammen til helseforetakene. Isolert sett innebar det et trekk i basisrammen på 16,8 mill. kroner for Helse Nord. Denne informasjonen var kjent da budsjett 2017 (rammer og føringer) ble lagt frem og behandlet i RHF-styret.

I ettertid har HOD avdekket summeringsfeil som isolert sett har medført at HOD har trukket ut 476,7 mill. kroner for mye fra helseforetakenes basisramme for 2017. Det er lagt frem en egen proposisjon hvor dette blir rettet opp. Isolert sett innebærer det at Helse Nord får økt sin basisramme for 2017 med 58,4 mill. kroner i forhold til forsetningene i oktober 2016.

Det er i ettertid funnet én feil av betydning. I beregningen er det lagt til grunn at Finnmarkssykehuset HF vil kunne få ca. 3 mill. kroner i mva-refusjon knyttet til kjøp av elektrisk kraft. I Finnmark er det ikke merverdiavgift på elkraft i dag, følgelig vil det ikke bli noen besparelse for helseforetaket her.

Helse Nord fikk trekk i basisrammen (før siste endring) på 825,8 mill. kroner. mva-refusjonen for 2017 er beregnet på basis av regnskap 2015 og kjente endringer frem til 2017 (lønns- og prisstigning, aktivitetsvekst og nye oppgaver (medisiner)). I sum er helseforetakene trukket ca. 34 mill. kroner mindre enn det Helse Nord er trukket i basisrammen.

Full oversikt over konsekvensene av budsjettforhandlingene og alle krav som kommer i oppdragsdokument og foretaksmøte i januar 2017 foreligger ikke pr. dags dato.

Adm. direktør foreslår derfor å disponere 54 mill. kroner av beløpet til å øke overskuddet i Helse Nord RHF, slik at planlagt overskudd 2017 er i samsvar med Plan 2017-2020.

Resten av beløpet (4,4 mill. kroner) foreslås disponert som i avsnitt under.

Endringer i budsjett 2017

Adm. direktør foreslår å bevilge følgende:

- Ytterligere 2,0 mill. kroner til *realisering av kvalitetsstrategien*. For 2017 er det tilsammen foreslått 7,0 mill. kroner.
- Ytterligere 1,0 mill. kroner til *utvikling av geriatrisk tilbud i forbindelse med etableringen av Samisk Helsepark*. Midlene budsjetteres sentralt og overføres til Finnmarkssykehuset HF i budsjettregulering nr. 1 i 2017. Det er da bevilget til sammen 2,0 mill. kroner til tilbudet for 2017, jfr. *styresak 114-2016 Budsjett 2017 foretaksgruppen, rammer og føringer* (styremøte 26. oktober 2016).
- Ytterligere 1,0 mill. kroner til *adm. direktørs disposisjonskonto*.
- Ytterligere 0,4 mill. kroner settes av til *styrets disposisjonskonto*. Sum styrets disposisjonskonto budsjett 2017 er 20,4 mill. kroner.
- Følgende bevilges fra *adm. direktørs disposisjonskonto* for 2017:
 - 0,9 mill. kroner til pasientsikkerhetskonferansen februar 2017.
 - 0,7 mill. kroner i videreføring av driftstilskudd til Nord-Safety AS frem til 01.07.2017.

Medbestemmelse

Budsjett 2017 Helse Nord RHF ble drøftet med de lokale tillitsvalgte og vernetjenesten i Helse Nord RHF, den 20. oktober 2016. Endringene som fremkommer av dette saksfremlegget berører ikke poster som medfører behov for å drøfte saken på nytt.

Styret i Helse Nord RHF inviteres til å fatte følgende vedtak:

1. Styret i Helse Nord RHF godkjenner budsjett 2017 for Helse Nord RHF med de endringer som fremgår av saksfremlegget.
2. Overskuddskravet i Helse Nord RHF for 2017 fastsettes til 269 mill. kroner.

Bodø, den 2. desember 2016

Lars Vorland
Adm. direktør